

Цікавими, однак мало досліджуваними питаннями є ті, що пов'язані з цілями, принципами та функціями позитивної юридичної відповідальності.

З вище наведеного випливає, що юридична відповідальність відіграє значну роль для покращення стану законності та правопорядку у суспільстві. Природа інституту юридичної відповідальності має правовий характер і полягає у застосуванні до винної особи, яка скоїла правопорушення, засобів публічно-правового примусу, передбачених санкцією порушеної норми у чітко визначеному процесуальному порядку. Це самостійний правовий інститут, що є підставою охоронних правовідносин.

Література:

1. Зелена О. Визначення підстав юридичної відповідальності: актуальні питання // Право України. — 2003. — № 4. — С. 21-25.
2. Слободян Н. М. Конституційно-правова відповідальність людини і громадянина в Україні // Держава і право. — 2002. — Вип. 21. — С. 170—175.
3. Хуторян Н. М. Поняття юридичної відповідальності в загальній теорії права // Держава і право. Юрид. і політ. науки. — 2001. — Вип. 11. — С. 340—357.
4. Юридична відповідальність у сучасних теоретико-методологічних дослідженнях / С. Г. Стеценко // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 268—269.
5. Агеєва, Е. А. Юридична відповідальність у державному управлінні: (соціально-правовий аспект) / Е. А. Агеєва .- Л.: ЛДУ, 1990—141 с.
6. Базилев, Б. Т. Відповідальність у радянському праві / Б. Т. Базилев .- Красноярськ: Красноярський Ун-т, 1977 .- 72 с.
7. Денисов, А. І. Загальна теорія правопорушень і відповідальності. / О. І. Денисов — Л., 1983 .- 142 с.
8. Єгоров, В. С. Теоретичні питання звільнення від кримінальної відповідальності: учеб.-метод. посібник / В. С. Єгоров .- М.: Моск. психол.-соц. ін-т .- 2002 .- 279 с.

УДК 340.0

ПРОГАЛИНИ У ПРАВІ: ПОНЯТТЯ ТА СПОСОБИ ЇХ УСУНЕННЯ

Студент Ковальчук, гр. БП-1-16

Наук. керівник к.н. з держ. упрв. Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Прогалини у праві – це повна або часткова відсутність правових норм, якими, виходячи з принципів права, мають бути врегульовані суспільні відносини. Завжди при безперечних досягненнях права існують і недоліки.

Законодавство завжди лишається проблемним. Прогалини у праві виникають там, де є суперечливість норм однакової сили. Прогалини у праві можуть усуватися у процесі правотворчості або долатися під час правозастосування шляхом внесення змін і доповнень до законів, видання нових, досконаліших

Прогалини у праві (прогалини в законодавстві)— це повна або часткова відсутність правових норм, якими, виходячи з принципів права, мають бути врегульовані певні суспільні відносини. Вони мають місце тоді, коли можливо із впевненістю констатувати, що окреме питання входить у сферу правового регулювання, має вирішуватися за посередництвом юридичних засобів, однак конкретне його вирішення ні в цілому, ані в будь-якій частині не передбачено чи передбачено не повністю. Прогалини у праві можуть усуватися у процесі правотворчості або долатися під час правозастосування. Прогалини в законодавстві повинні усуватися в процесі правотворчості шляхом внесення змін і доповнень до законів, видання нових, досконаліших юридичних актів.

Прогалин потрібно відрізнити від: незрозумілості змісту норм права, що усувають компетентні органи шляхом офіційного тлумачення; випадків, коли законодавець віддає вирішення питання на розгляд суб'єктів права, розраховуючи на те, що його законотворча воля буде конкретизована іншими правовими актами. помилок в законодавстві.

У процесі правотворчості важко уникнути помилок «Помилка в законодавстві" - це не вірна оцінка об'єктивно існуючих умов і прояв не тієї законодавчої волі, яку потрібно було б об'єктивувати в нормативно-правових актах.

Прогалини у законодавстві можливо усунути за допомогою застосування аналогії права. Існує дві позиції стосовно того, хто має право застосовувати аналогію права. Перша - суд, друга інші державні органи.

У постанові Пленуму Верховного Суду України «Про судові рішення» від 29 грудня 1971 р., № II зі змінами, внесеними постановами Пленуму від 24 квітня 1981 р., № 4 та від 25 грудня 1992 р., № 13 вказується, що рішення є законним тоді, коли суд, виконавши всі вимоги цивільно-процесуального законодавства і всебічно перевіривши обставини, вирішив справу відповідно до норм матеріального права, що підлягають застосуванню щодо цих правовідносин, а за їх відсутності — на підставі закону, що регулює подібні відносини, або виходячи із загальних засад і змісту законодавства України. Це означає, що суд може застосовувати аналогію закону і права. Усунення прогалин у праві шляхом аналогії є казуальним і не є правовим прецедентом.

Аналогія закону — вирішення конкретної справи на основі норми права, яка розрахована на регулювання подібних суспільних відносин, близьких за значенням і характером. Використання аналогії закону передбачає застосування окремої, конкретної норми нормативно-правового акта. В цьому випадку не можна ототожнювати аналогію закону і застосування нормативного акта, оскільки нормативний акт поєднує багато норм права. Ці норми можуть мати різний зміст, регулювати різні правовідносини і виключати аналогію. З таких

же причин неможливе застосування за аналогією закону цілого комплексу норм, що входять у правовий інститут.

Аналогія права - вирішення конкретної справи за наявності прогалини у законодавстві і відсутності аналогічної правової норми, виходячи із принципів права в цілому або принципів галузі чи інституту цієї галузі права.

Мова перш за все йде про такі принципи права, як справедливість, гуманізм, рівність перед законом та ін.

Аналогія закону і аналогія права — виняткові засоби у праві, вони вимагають дотримання низки відповідних умов, які забезпечують правильне їх застосування.

Література:

1. Загальна теорія держави і права - М.В. Цвік - Харків: Право, 2002.
2. Теория государственного управления - Г.В. Атаманчук.
3. Теорія держави і права. Скакун О.Ф. / Харків 2001.

УДК 343.985

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН

Студент Д.І. Галицька, гр. БП-12
Наук. керівник к.н. з держ. упрв. Н.В. Кулак
Київський національний університет технологій та дизайну

Активний розвиток інформаційної сфери суспільства на сьогоднішній день спричиняє зміни в усіх сферах діяльності держави та суспільства. Глобальні зміни в інформаційних системах викликають необхідність розвитку технологій створення, обміну, збереження, охорони та знищення інформації. Інформаційні ресурси в сучасних умовах стають системо - утворюючим фактором життєдіяльності органів державного управління.

Постійна податкова реформа загострила необхідність проведення повного переосмислення інформаційних процесів у податковій сфері та визначення напрямів інформатизації податкових правовідносин та закріплення їх на законодавчому рівні. Одним з об'єктивних показників зростання ролі інформаційних процесів у суспільстві та діяльності державних органів, зокрема й ДФС, є прийняття Закону України «Про Національну програму інформатизації» від 4 лютого 1998 р. та Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 р. Відповідно до останнього нормативного акта одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному й особистому розвитку та підвищуючи якість життя. Подальше удосконалення інформаційного забезпечення